

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica

DELO SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO

OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA-OKOLICA V LETU 1954

Svet za prosveto in kulturo OLO je v letu 1954 posvečal posebno skrb zlasti naslednjim nalogam:

1. S smotrnejšo personalno politiko težiti za tem, da bi učiteljstvo dobilo občutek stalnosti; zato je SPK — Svet za prosveto in kulturo Okrajnega ljudskega odbora ob koncu šol. leta razpisal prazna službena mesta, ki so jih dobili upravičeni prosilci. Mlajše učne moči so bile nameščene na višje organizirane šole, kjer se bodo lažje strokovno spopolnjevale. Več učnih moči je prišlo s težjih hribovskih šol v dolino. Ker smo imeli v tem letu na razpolago več učnih moči, smo lahko nekaj enooddelčnih šol spremenili v dvoooddelčne. Tako bodo učitelji imeli boljše možnosti za šolsko in izvenšolsko delo in boljši stik z ljudstvom.

2. Inšpekcijska služba je bila reorganizirana, ker se je povečalo število inšpektorjev, nameščen pa je bil tudi poseben inšpektor za kmetijsko-gospodarske in za vajenske šole. Inšpekcija nižjih gimnazij in višje organiziranih osnovnih šol se vrši ekipno, inšpekcija manjših šol pa po sektorjih, oziroma inšpekcijskih okoliših. Inšpekcijam sledijo na terenu skupne konference z učiteljstvom.

3. Delo za izboljšanje učnih uspehov: šolski inšpektorji so kolikor mogoče pogosto obiskovali šole in tudi sami posegali instruktivno v šolsko delo. Udeleževali so se roditeljskih sestankov in sej občinskih svetov za prosveto. Razni šolski in vzgojni problemi, katere so prinašali inšpektorji s terena, so bili obravnavani na delovnih sestankih tajništva SPK in na sejah Sveta za prosveto in kulturo OLO. Tak način dela je pripomogel k izboljšanju učnih uspehov in šolskega obiska.

4. Problemi vzgojnih domov: Vzgojne domove so večkrat obiskali inšpektorji in načelniki tajništva za prosveto. Pri teh obiskih so konferirali z upravniki in z vzgojnimi osebjem, pregledali so delo v učnih delavnicah in se razgovarjali tudi z gojenci.

5. Reorganizacija predvojaške vzgoje: po ukinitvi kmetijskih centrov smo organizirali taborenja za obveznike predvojaške vzgoje. Pokazalo se je, da so učni uspehi na taborenjih dosti boljši in sicer zaradi enotnega učnega načrta, enotnega postopka komandirjev, boljše kontrole in zadostne količine učil.

6. Poglobitev družbenega upravljanja šol: pri vseh občinskih so sveti za prosveto in kulturo, pri vseh šolah pa šolski odbori. Da bi dosegli enotno in intenzivnejše delo občinskih SPK smo sklicali sestanek tajnikov občinskih svetov za prosveto in kulturo.

7. Skrb za strokovni in politični dvig učnega kadra: ob

pričetku šolskega leta se je vršila uradna konferenca vseh šolskih upraviteljev, ravnateljev gimnazij in upraviteljev domov. S sodelovanjem pedagoške komisije je bilo na terenu 20 učiteljskih konferenc z učnimi nastopi, referati in z diskusijo o raznih pedagoških in ostalih šolo zadevajajočih vprašanjih. Mesečno se vršijo v Ljubljani 8 dnevni seminarji za mlajše učiteljstvo. Smoter teh seminarjev je naslednji:

a) usposobiti učiteljstvo za uspešnejše učno in vzgojno delo v šoli,

b) s političnimi in strokovnimi predavanji in diskusijami usmeriti delo našega učiteljstva tako, da bo idejno in znanstveno čim

OTROŠKI VRTCI

V okraju je 9 otroških vrtcev in sicer v Borovnici, v Črnučah, v Domžalah, v Duplicah, v Gro-

Leto	Število vrtcev	m.	Gojencev ž.	sk.	Oddelki	Vzgojne moči
1953	9	148	154		302	15
1954	9	164	162		326	16

Vrtci prejemajo iz okrajnega proračuna subvencije za osebne izdatke, materialne izdatke pa krijejo sami iz malenkostnih podpor. Primanjkuje jim zlasti igrač in slikanic. Upravniki vrtcev so povečini šolski upravitelji, le v Duplicah, v Litiji in v Kamniku upravljajo vrtce vzgojiteljice. Zaradi izredne važnosti predšolske dobe za pravilni razvoj otroka je treba posvečati vrtcem v bodoče mnogo več skrbi in jim nuditi večja materialna sredstva. Poskrbeti je treba tudi za boljše izobrazbo

popolnejše, da bo moglo oblikovati socialistično usmerjenega človeka, pripravljenega na vse naloge, katere nalaga človeku naša socialistična skupnost.

8. Skrb za izboljšanje materialnega stanja naših šol: za materialne potrebe šol (adaptacije, novogradnje, šolska oprema, učila) so bile izdane in tudi koristno porabljene v tem letu večje vsote.

Vse delo je usmerjal Svet za prosveto in kulturo na rednih mesečnih sejah po predlogih tajništva in komisij. V tajništvu so bili redni tedenski delovni sestanki z inšpektorji.

V sestavu sveta in v komisijah v letu 1954 ni bilo sprememb.

VRTCI

supljem, v Kamniku, v Litiji, v Medvodah in na Vrhniki.

vzgojiteljic.

Na Igu je bil otroški vrtec ukinjen zaradi nerazumevanja krajevnih činiteljev, na novo ustanovljen pa je bil vrtec v Borovnici in sicer na pobudo Društva prijateljev mladine. V prihodnjih letih želimo ustanoviti na območju sedanjega okraja še okoli 22 otroških vrtcev. Trenutno to ni izvedljivo, ker tega ne dopuščajo objektivni pogoji, predvsem pomanjkanje prostorov in vzgojiteljskega kadra.

OSNOVNE ŠOLE

Statistični podatki o stanju osnovnih šol ob sklepu I. polletja šolskega leta 1953/54 in 1954/55.

Število osnovnih šol

Leto	Število osn. š.	Štev. šol z 1 odd.	Štev. šol z 2 odd.	Štev. šol s 3 odd.	Štev. šol z več odd.	Štev. odd.
1954	117	16	36	25	40	353
1953	118	28	31	27	32	386

Število	šol.	poslopij,	učilnic,	osebja in učencev			
Leto	Število učencev	Obisk v %	Število šolskih poslopij	Število učilnic	Število učnih učencev na 1 odd.	Število učencev na 1 učit	
1953	12.416	93	102	283	353	35	36
1954	12.488	93	104	289	389	37	32,3

Po številu je letos ena šola manj kot v prejšnjem letu in sicer zato, ker je bila ukinjena osnovna šola v Sp. Slivnici zaradi premajhnega števila učencev. Od 117 šol imajo 104 šole lastna poslopja, je dve več kot v preteklem letu, ker smo izročili namenu dve novi šolski stavbi, in sicer v Dolu in na Vrhu Treh kraljev. Število učencev se je povečalo za 172, število oddelkov za 33, število učnih moči pa za 36. Odprli smo 6 novih učilnic, število eno-

oddelčnih šol pa smo zmanjšali za 12.

Od naših osnovnih šol je še vedno 77 t. j. 66% ni organiziranih, to se pravi eno, dve in tri oddelčnih. Na en oddenek pride povprečno 37 učencev (lani 35), na enega učitelja pa 32.3 učencev (lani 36). Poleg osnovnih šol imamo v Podsmrekah pri Višnji gori tečaj za otroke žrtev fašističnega nasilja, v katerem je 33 učencev. V tem tečaju se otroci pripravljajo za vstop v nižje strokovne šole.

Učni uspehi na osnovnih šolah ob sklepu I. polletja šolskega leta 1953/54 in 1954/55

Vpisanih	Sposobnih	%	Nesposobnih	%
1953 1954	1953 1954	1954	1953 1954	1954
12416 12588	9294 9648	74.6 76.6	2880 2835	23.5 22.5
Neocenjenih %				
1953 1954	1953 1954			
242 105	1.9 0.9			

Od 12.588 učencev je 6505 dečkov (51.7%) in 6082 deklic (48.3 odstotkov).

Učni uspehi so se proti lanskim izboljšali za 2%, kar je posledica izboljšanja dela, boljše organizacije šol (več učnega kadra) in objektivnega ocenjevanja. Napredek je tudi v tem, da je letos število neocenjenih učencev znatno nižje (za cel odstotek). Stremimo za tem, da bi postopno odpravili tip enooddelčne šole, ki tudi ob dobrem učnem kadru ne more posredovati učencem toliko izobrazbe kot višje organizirana šola.

Objektivne težave, ki ovirajo uspešno delo v šoli so sledeče: Prekomerno izkoriščanje otrok za domača hišna in poljska dela zlasti v izrazito kmetijskih predelih, kar povzroča utrujenost in pasivnost otrok pri pouku in slabše izdelovanje domačih vaj. Redno delo ovira velika oddaljenost otrok od šole v nekaterih krajih, vsled česar obiskujejo nekateri zelo oddaljeni učenci šole le vsak drugi dan. Ker ne želimo ustanavljati še nove enooddelčne šole, bi bilo dobro take učence zajeti v internate, kar bi bilo koristno tudi z vzgojnega vidika. Še vedno imamo precej nezdravih, prenapolnjenih in zaslinih učilnic, ki slabo vplivajo na otroke, pa tudi manjše epidemije otroških bolezni so ponekod občutno ovirale pouk. Zdravstveno stanje otrok ni povsod zadovoljivo. Na Vrhniki n. pr. je zdravstveni pregled ugotovil 12% slabotnih otrok, kar bo treba upoštevati pri organizaciji letovanj. V okraju dela 44 mlečnih kuhinj, ki imajo hvaležne odjemalce. Šolski obisk, ki znaša povprečno 93%, še ni zadovoljiv, dasi je boljši od prejšnjih let. Slab je zlasti v višjih razredih, ker so starejši učenci pač bolj uporabna delovna sila.

POUK V OSNOVNIH ŠOLAH

Na osnovnih šolah je potekal pouk v okviru prepišanega učnega načrta v glavnem normalno in brez motenj. Učna snov I. polletja je bila v veliki večini šol predelana in bolj ali manj dobro utrjena.

Nazornost pouka je zlasti na osnovnih šolah pedagoška nužnost. Inšpekcije so ugotovile, da mnogi učitelji načelo nazornosti premalo upoštevajo, da pa tudi res primanjkuje učil. Mišlimo, da bi na šolah lahko učitelji v večji meri izdelovali razna učila: kakor prirodopisne zbirke, učne slike, diagrame, reliefe in podobno. Potreben bi bil tečaj, ki bi usposobil učitelje za izdelovanje učil in za

pouk ročnih del. V učnem programu je sedaj predmet ročno delo, katerega pa je res težko izvajati, ker šole nimajo niti delavnic niti dovolj orodja. Prav tako je težavno tudi izvajanje telesne vzgoje, ker marsikje nimajo igrišč in telovadišč, telovadnic pa sploh nikjer. V tem letu je bil uveden tudi športni dan, ki ga pa marsikje niso pravilno izkoristili.

Moralno in družbeno vzgojo, ki je tudi nov predmet, so marsikje obravnavali preveč teoretično in abstraktno (zgolj besedno moraliziranje), niso pa izkoristili resničnih dogodkov v šoli, doma, v vasi, kakor tudi ne čtiva, čišpisov, življenjepisov naših velikih mož in podobno.

Naš šoloobvezni otrok je podvržen izven šole še drugim vzgojnim vplivom, ki dostikrat niso v soglasju z vzgojno smerjo šole. Med take negativne vplive je treba šteti vpliv našemu družbenemu redu nenačeljenih staršev, marsikje pa tudi razvrne družinske razmere, ki otroka moralno hudo ogrožajo. Zelo občutno je tudi nesoglasje med šolskim poukom in verskim poukom, ki ga dobiva otrok v cerkvi. Vzgojni vpliv šole je večkrat prešibek, da bi otroka pridobil in ga nazorsko trdno napredno usmeril. To zavisli seveda v največji meri od učnega kadra, zato bo treba dvigati idejno politično jasnost in zrelost našega učnega kadra in skrbeti za čim boljši pouk.

Največja pomanjkljivost pouka na nižje organiziranih šolah je bila v tem, da so učenci višjih razredov (od 4. razreda dalje) zaradi združitve več razredov v enem oddelku poslušali leto za letom v glavnem isto učno snov. Za take šole smo razvrstili učno snov v letne turnuse in izdelali podrobni učni načrt po tednih, ki letos vsebuje snov drugega turnusa. S tem smo to težavo v dobršni meri odstranili. Vprašanje učnega načrta smo obravnavali z učitelji na sektorskih konferencah. V decembru in januarju smo imeli na terenu 20 sektorskih konferenc z učnimi nastopi. Nastopili so dobri učitelji, delno pa tudi inšpektorji. Nastopom so sledile analize in strokovno politični referati. Obravnavali smo tudi ostalo aktualno učno problematiko.

Kot novost je treba omeniti, da je SPK — OLO organiziral niz 8-dnevnih pedagoških seminarjev, v katere so poklicane mlajše učne moči, potrebne strokovnega spopolnjevanja. Prvi tak seminar se je vršil v januarju v Ljubljani na osnovni

šoli na Ledinu in na vadnici učiteljskega. Seminar je obsegal 18 vzornih učnih nastopov in vrsto referatov iz istih predmetov. Predavali so najboljši profesorji metodike in inšpektorji. Letos predeluje seminar predmete: slovenščino, stvarni pouk in domoznastvo, v prihodnjem šolskem letu pa bomo na ta način obdelali še ostale učne predmete. V seminar smo vključili še po eno uro dnevno razgovorov o družbeni vlogi učitelja na vasi.

Pri vseh občinskih LO obstoje sveti za prosveto in kulturo, ki so bolj delavni v večjih središčih, dočim so v kmečkih občinah še dokaj pasivni. Da bi poživeli njihovo delo, je SPK — OLO predlagal občinskim LO prosvetne delavce, da jih imenujejo za tajnike svetov.

Na podlagi priporočila Republiškega odbora za prosveto ljudske skupščine LRS smo na terenu izvedli v vseh občinah široko tolmačenje načel družbenega upravljanja v šolstvu in formiranja šolskih odborov. Pri vseh šolah so bili na to pravilno predlagani in imenovani šolski odbori, ki že poslujejo. Opažamo, da so šolski odbori pri reševanju konkretne šolske problematike celo bolj živi in aktivni kot občinski sveti za prosveto.

Prosvetni finančno samostojni zavodi imajo svoje organe družbenega upravljanja formirane na osnovi predpisov višjih organov in svojih internih pravil.

SPK — OLO, ki sodeluje pri idejnih gradbenih projektih za nova šolska poslopja ugotavlja, da se še niso odrgali od tradicionalnih, a zastaranih oblik šolskih poslopij in še vedno gradimo poslopja brez pritliklin in prostorov, ki jih zahteva sodobna šolska arhitektura v higienskem in pedagoškem pogledu. Novozgrajene ali projektirane stavbe so brez telovadnic, kabinetov, pionirskih sob in prostorov za ročna dela. Zaradi finančnih težav gradimo tudi premalo učilnic in stanovanj in se moramo zadovoljiti z upanjem na poznejše dozidave.

UČNO OSEBJE NA OSNOVNIH ŠOLAH IN PERSONALNA PROBLEMATIKA

Naše osnovne šole so letos prvič zadovoljivo zasedene z učnim kadrom. 7 učnih moči je v tem letu opravilo strokovni izpit. Učitelji tečajniki se še vedno premalo prijavljajo k predhodnim in končnim diplomskim izpitom, dasi jim poteka že poslednji rok. Trenutno imamo še 19 tečajnikov brez diplomskega, 10 pa celo brez predhodnega izpita.

SPK — OLO v letošnjem letu že izvaja načelo, da novincev ne namešča na enooddelčne šole, čeprav take šole še vedno težko zasede, pač pa jih namesti vsaj na dvoooddelčne šole, kjer je že ena dobra učna moč. Prav tako se tudi izvaja načelo, da je treba učne moči, ki službujejo po več let na težkih mestih, premestiti v večje kraje v dolino. Učitelji novinci bodo morali po nekaj letih prakse na večji šoli oditi za neko dobo na težja mesta.

Izdaja Založništvo »Ljubljanski dnevnik«, direktor Stane Skrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar.

Številčno stanje učnega kadra

Naziv	1953			1954		
	m.	ž.	sk.	m.	ž.	sk.
Učitelj	64	175	239	61	171	232
Učitelj pripravnikov	17	86	103	11	108	119
Predmetni učitelj	1	1	2	1	2	3
Strokovni učitelj pripravnikov	2	2	4	1	2	3
Honorarni učitelj upokojevec	—	5	5	—	4	4
Honorarni brez učitelj. mature	—	—	—	—	7	7
Učitelj, absolventov gimnazij	—	—	—	1	—	1
Učitelj, brez predh. izpita	—	—	—	2	8	10
Učitelj, brez dipl. izpita	—	—	—	2	17	19
Učitelj, ki študirajo na VPS	—	—	—	2	2	4
Učitelj, ki študirajo v šoli	—	—	—	3	3	6
Za gospodinj. učiteljice v Grobljah	—	—	—	—	3	3
	84	269	353	81	318	399

GIMNAZIJE

Številčno stanje dijakov, oddelkov, uspeha in obiska

Leto	Stev. gimn.	Od teh popolnih z 8 raz.	Stev. odd.	Stevilo dijakov	Sposobnih %	Nespo. %	Neosobnih cen. %
1953	17	1	122	3944	1943	49.3	1955 49.6 44 1.1
1954	17	2	131	4252	2174	51.7	2057 45.5 21 2.8

Leto	Na 1 odd. pride dijakov	Na 1 odd. pride uč. moči	Na 1 učno moč dijakov	Učnih moči	Solski obisk v %	Kaznovanih ukor	višja kaznen
1953	32	1.4	23	178	98	165	3
1954	32.4	1.4	22.4	189	96.9	199	17

V okraju je 15 nižjih in 2 polni t. j. 8 razredni gimnaziji, ki imajo skupno 131 oddelkov. Na gimnazijah je nameščenih 195 učnih moči, od teh pa dejansko poučuje le 189, ker jih 6 študira na VPS. Na eno učno moč pride povprečno 22.4 dijakov. Z ukorom je bilo kaznovanih 199 dijakov (4.7%), z višjo kaznijo pa 17 dijakov (0.4%). Solski obisk je znašal v prvem polletju povprečno 97% in je za 1% slabši od lanskega.

Učni uspehi na gimnazijah še niso zadovoljivi. Glavni vzroki neuspehov bi bili tile: mnogi učenci hodijo v gimnazijo, ker se niso dopolnili učne obveznosti, a osnovna šola v kraju nima višjih razredov. Ti učenci nimajo veselja do učenja in zato slabo napredujejo. Mnogi prihajajo v šolo iz oddaljenih krajev z vlaki, avtobusi in kolesi. V kmečkih predelih so dijaki zaposleni pri domačih delih in nimajo časa za učenje. V industrijskih krajih je premalo nad-

zorstva, ker so starši zaposleni. Dijaki postopajo po ulicah, kar vzgojno nanje slabo vpliva. Na gimnazijah je premalo učilnic, zato se v njih vrstijo gimnazijski razredi ali celo osnovno šolski razredi od jutra do večera. V podeželskih gimnazijah nekateri starši silijo dijake k verouku in k cerkvenim obredom, odvrtaajo pa jih od dela v mladinskih in drugih organizacijah. Učne moči so včasih preveč obremenjene z izvenšolskim delom. Občutno je tudi pomanjkanje učil zlasti za kemijo, fiziko in biologijo. Moderni učni pripomočki, kakor filmski projektorji, so na naših šolah še redkost. Vzrok slabim uspehom v najnižjih razredih gimnazij je končno tudi v preveliki razliki v učnih metodah med osnovno šolo in gimnazijo. Na gimnaziji le preveč prevladuje predavanje kot učna oblika, kar psihološko ne ustreza starostni stopnji najmlajših dijakov.

UČNO OSEBJE NA GIMNAZIJAH

Naziv	1953/54			1954/55		
	m.	ž.	sk.	m.	ž.	sk.
Profesorji	13	17	20	13	18	31
Profesorji priprav.	6	16	22	13	20	33
Predmetni učitelji	20	19	39	21	22	43
Predmetni učitelji pripravniki	8	8	16	7	7	14
Strokovni učitelji	5	—	5	2	—	2
Strokovni učitelji pripravniki	6	3	9	7	4	11
Učitelji	16	24	40	14	22	36
Učitelji pripravniki	1	7	8	3	5	8
Honorarni	4	5	9	8	2	10
Učitelji tečajniki brez dipl. izp.	—	—	—	1	—	1
Na VPS	—	—	—	2	4	6
Skupaj:	79	99	178	91	104	195

PIONIRSKA ORGANIZACIJA

Pionirski odredi obstoje na vseh šolah in dobivajo navodila od okrajnega pionirkega sveta, ki tesno sodeluje z okrajno zvezo društev prijateljev mladine. Uspešno smo izvedli okrajno smučarsko tekmovanje na Polževem, okrajni šahovski turnir, 16 stranskih Titovih štafet in pevski festival na Muljavi. Na taborenju je bilo 113 pionirjev (lanj 64), v raznih kolonijah pa 529 pionirjev.

Od 12.588 učencev osnovnih šol je 10.229 pionirjev in 2359 cicibanov. Članov PRKS je 8750, pri Partizanu jih sodeluje 855,

pri Svobodi 242, pri KUD 76, pri gasilcih 62, pri SPD 29, pri strelskih družinah 6.

Na Cicibana je naročenih 4918, na Pionirja 1738, na Pionirski list 3309, na Cebelico 529, na Sinjega galeba 181.

Na šolah je skupno 281 krožkov. Krožki so šahovski, dramski, fizikturni, sadjarski, vrtnarski, za ročna dela in drugi.

Velika večina pionirjev je zavarovanih proti nezgodam, v šolskih hranilnih blagajnah pa imajo nad 750.000 din.

Na gimnazijah je od 4252 dijakov 3251 pionirjev, 998 članov LMS, 33716 članov PRKS, 882 članov Partizana, 18 članov počitniške zveze, 123 članov SPD, 112 članov gasilskih društev, 60 pri tabornikih, 59 pri strelskih družinah, 58 pri KUD, 48 pri Svobodi, 20 pri športnih društvih, 15 pri nogometnih društvih in 14 pri brodersko-turističnem društvu.

Naročnikov na Pionirja je 555, na Pionirski list 1511, na Proletus 27, na Sinjega galeba 141, na Mladino 90, na Mlado pot 29,

na Cebelico 6, na Priroda, človek in zdravje 8, na Zivljenje in tehniko 4.

Krožki na gimnazijah so knjižničarski, literarni, rokotvorni, za tuje jezike, šahovski, namizno-teniški, košarkarski, odbojarski, fizikturni, dramski, pevski, glasbeni, lutkovni, fotomaterski itd.

V gimnaziji Kamnik izhaja že drugo leto ciklostiran dijaški literarni mesečnik Mladi Kamničan.

V dijaški hranilni blagajni imajo dijaki okoli 200.000 din.

GLASBENE ŠOLE

Na teritoriju okraja Ljubljana okolica deluje 5 nižjih glasbenih šol, in sicer: v Domžalah, Kamniku, Mengšu, Medvodah in Litiji. Slednji dve sta bili ustanovljeni v letu 1954.

Vse glasbene šole so finančno samostojni zavodi in se vzdržu-

jejo z lastnimi sredstvi ter s subvencijami Okrajnega ljudskega odbora. Upravljaajo jih sveti glasbenih šol. Pouk je individualen in kolektiven. Glasbene šole imajo 11 stalnih in 26 honorarnih učnih moči. Ravnateljem v pomoč so nameščene 3 pisarniške uslužbenke.

Število gojencev in njih socialni sestav

Leto	Redni gojenci	Tečajniki	Skupno	Naimeščenci	Delavci	Obrtniki	Kmetje	Ostali poklici
1953	362	175	537	150	240	60	45	42
1954	380	81	461	172	162	46	17	64

Glasbene šole delujejo na osnovi pravilnika o nižjih glasbenih šolah, ki predpisuje enoten učni program za vse tovrstne šole, ne glede na to, ali so v mestu ali na deželi. Učni uspehi gojencev so razmeroma nizki, ker so pogoji za študij v mestu povsem različni od pogojev na podeželju.

Osnovni problem glasbenih šol je ideološka vzgoja gojencev. Pedagoško osebje stremi po izobrazbenem napredku mladine, k ideološki vzgoji pa prav malo

ali nič ne prispeva. Pomanjkljiva vzgoja se kaže v nezanimanju za ljudsko prosvetno udejstvovanje tako pri gojencih, kot pri učnem osebju. Ljudski odbori in družbene organizacije ne kažejo dovolj razumevanja za glasbene šole, ki so bile vsaj do nedavnega močno odmaknjene od družbenega življenja v okraju in ki delno še danes ne pojmujejo pravilno družbenega upravljanja. V pogledu političnega dela glasbene šole daleč zaostajajo za ostalimi šolami.

STROKOVNE ŠOLE

Vajenske šole

Leto	Šol	Število odd.	Število učencev	Izdelalo %	Padlo %	Obisk v %
1953	6	25	471	401	85	70 15 97
1954	5	20	435	274	63	161 37 97

Periodična vajenska šola

Leto	Šol	Število odd.	Število učencev	Izdelalo %	Padlo %	Obisk v %
1953	1	3	241	235	97	6 3 97.5
1954	1	3	80	(II. izmena)	—	—

Čipkarska šola Horjul

Leto	Šol	Število odd.	Število učencev	Izdelalo %	Padlo %	Obisk v %
1953	1	1	28	28	100	— — 92
1954	1	1	24	24	100	— — 96

Usnjarski tehnikum Domžale

Leto	Šol	Število odd.	Število učencev	Izdelalo %	Padlo %	Obisk v %
1953	1	4	74	71	95	3 5 96
1954	1	4	59	33	55	26 44 96

V letu 1954 je delovalo v okraju 5 vajenskih šol, Usnjarski tehnikum v Domžalah, čipkarska šola v Horjulu in periodična vajenska šola Litivsko-frizerske stroke v Mekinjah. Učni uspehi na vajenskih šolah so v splošnem prav dobri. Ob zaključku lanskega šolskega leta so bile na vseh vajenskih šolah razstave.

Na vseh šolah je 10 stalno nastavljenih in 59 honorarnih učnih moči. Družbeno upravljanje je uvedeno tudi na vajenskih šolah. Posebna skrb je bila posvečena partizanskim sirotam, katerim je SPK preskrbel po absolviranju tečaja v Podsmreki učna mesta pri raznih mojstrih.

Pouk na vajenski šoli v Mekinjah se vrši vsako leto v treh

izmenah po 3 mesece. Pouk je strnjen in stanujejo vajenci v internatu. Do konca leta 1952 je spadala v pristojnost LRS, od 1. januarja 1953 pa je prišla v pristojnost okraja Ljubljana-okolica. Učne uspehe vseh treh izmen bomo lahko izkazali šele ob zaključku tekočega šolskega leta. V I. letošnji izmeni je od 80 učencev izdelalo 76 (95%), šolski obisk pa je znašal 98%.

Čipkarska šola v Horjulu zajema predšolske in šolske otroke. Otroci dobe osnovno znanje v čipkanju, ki je v okolici tradicionalna domača obrt.

V začetku leta 1954 je prišel Usnjarski tehnikum v pristojnost SPK Ljubljana-okolica. Ob prevzemu te šole je SPK ugotovil kritično stanje na šoli in sicer v pogledu učnih in vzgojnih

uspehov, kakor tudi glede samega poslovanja. Republiška in okrajna finančna inspekcija sta ugotovili vrsto finančnih prekrškov in je bila izdana odločba o odpravi teh prekrškov, oziroma o uvedbi pravičnega finančno-administrativnega poslovanja. Tudi delovna inspekcija OLO je ugotovila razne pomanjkljivosti o zaščiti dela v obratu in je bila prav tako izdana odločba za ureditev razmer. Na šoli manjka strokovnih predavateljev. SPK bo moral posvetiti nezdruživim razmeram na zavodu vso pozornost, zlasti bo moral nujno rešiti vprašanje peko-vzgojne in politične preusmeritve.

Usnjarski tehnikum je finančno samostojni zavod. Po krivdi

uprave zavoda je število gojenec v letošnjem letu močno padlo, tako da je v šolskem letu 1954-55 bilo vpisanih le 7 dijakov. Poročilo o I. polletju izkazuje veliko število zamujenih ur in 99 neupravičenih izostankov, kar priča o neurejenih razmerah na šoli in v internatu.

S 1. januarjem 1955 je prevzel Višjo gospodinjstvo šolo v Grobljah republiški Svet za prosveto in kulturo v svojo samostojnost. S 15. septembrom 1954 je bila ukinjena vajenska šola pri tovarni »Stol« v Duplici, a s 1. januarjem 1955 je bila ustanovljena vajenska šola za pletiljsko stroko v Gamelnah. V tej šoli je 40 gojenk, izmed njih 14 partizanskih sirot.

KMETIJSKO-GOSPODARSKE ŠOLE

Leto	Število šol	Število odd.	Učenci m. ž.	Učni uspehi	Šolski obisk v %
1953	7	7	91 120	211	181 83 30 17 80
1954	31	31	421 597	1018	846 82 172 18 82
1955	36	36	324 504	828	

polletnih uspehov ni, ker so šole petmesečne.

Svet za prosveto in kulturo je že v začetku leta 1953 predlagal Okrajnemu ljudskemu odboru, da uvede obvezno šolanje kmečke mladine. Tak predlog je bil tudi sprejet na zasedanju obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora dne 25. IV. 1953.

Zadevna resolucija je bila poslana Republiškemu Svetu za prosveto in kulturo dne 6. februarja 1954 in tudi Odboru za prosveto in kulturo Ljudske skupščine LRS. Vprašanje obveznega šolanja kmečke mladine je bilo obravnavano tudi na kongresu SZDL v letu 1953 in na VI. kongresu ZKS. Vendar

še do danes ni rešeno vprašanje zakonitve obveznega šolanja kmečke mladine.

Zaradi premajhnega števila učencev (manj kot 8) in raznih krajevnih nepravilnosti so bile v tem letu ukinjene kmetijsko-gospodarske šole v Kresnicah, v Dolškem in na Krki. V tem letu je število učencev padlo predvsem zaradi vključitve precejšnjega števila mladine v produkcijo.

Za predavatelje na kmetijsko-gospodarskih šolah sta se vršila dva tečaja v Ponovičah in sicer v letu 1953 in 1954.

PREDVOJAŠKA VZGOJA

V letu 1954 je prišlo do delne spremembe pri izvajanju predvojaške vzgoje za delavsko in kmečko mladino, dočim je ostala organizacija pouka na srednjih šolah nespremenjena.

Mladina delavskih centrov je v letu 1953 imela pouk po dve uri tedensko v času od 1. januarja do 31. decembra 1953. V letu 1954 pa so bile tedensko tri ure pouka in je bil celotni učni načrt predelan v mesecih marec ni bilo pouka.

Kmečka mladina je imela v aprilu 7 dnevno zborovanje v

19. centrih tako, kakor je bilo to v letu 1953. Po končanem zborovanju so bili ti centri ukinjeni ter smo organizirali taborenje za vso kmečko mladino okraja v Vikerčah pri Medvodah. Pokazalo se je, da je ta način izvajanja predvojaške vzgoje mnogo uspešnejši kot pa zborovanje. Svet za prosveto in kulturo je zato sklenil, da bo v bodoče zbral tudi delavsko mladino na taborenje v času od maja do septembra. V ta namen se pripravlja ustrezno taborišče.

Število centrov, šol, predavateljev in obveznikov v letu 1953

Število centrov	Število predavateljev	Število obvez.	Število prisot.	% oprav.	Odsotnih % oprav.	% neoprav.	Skup. %
delavskih	27	9	1475	1362	92	49	3 64 5 113 8
kmečkih	19	58	993	898	90	42	4 53 6 95 10
srednješol.	3	3	202	199	98	3	2 — — 3 2
Vajen. šol.	6	6	116	110	94	5	6 1 6 4

Stanje v letu 1954

Število centrov	Število predavateljev	Število obvez.	Število prisot.	% oprav.	Odsotnih % oprav.	% neoprav.	Skup. %
delavskih	29	85	1677	1408	83	143	9 126 7 269 7
kmečkih	19	57	932	841	90	51	6 40 4 91 10
srednješol.	3	3	216	243	99	2	1 — — 2 1
vajen. šol.	5	3	86	85	98	1	2 — — 1 2
kmeč. tabor.	1	14	932	920	98	12	2 — — 12 2

MATERIALNO OSKRBOVANJE PROSVETNIH USTANOV

Če primerjamo proračunske izdatke okraja za prosvetne ustanove v letu 1953 z izdatki v letu 1954 vidimo, da so znašali proračunski izdatki za prosvetne ustanove v l. 1953 126,341.613 din, proračunski izdatki za leto 1954 pa znašajo 201,504.166 din. Izdatki so v tem letu večji predvsem zaradi zvišanja osebnih prejemkov učnemu in vzgojnemu osebju. Povečalo se je število učnega osebja in honorarnih predavateljev, povišane pa so bile tudi temeljne plače vzgojnemu osebju. Pripomniti je treba, da gre to zvišanje tudi na račun 45% prispevka za socialno zavarovanje proti 10% v letu 1953. Osebnih izdatki so zvišani tudi zaradi izplačila posebnih dodatkov učnemu in vzgojnemu osebju in zaradi priznanja honorarnih nadur vzgojnemu osebju na osnovnih šolah.

Operativni in funkcionalni izdatki za prosvetne ustanove so napram letu 1953 zvišani za cca. 10,000.000 din. Zanimive so primerjave proračunskih izdatkov na enega učenca. V letu 1953 je prišlo na enega učenca osnovne šole 5.231 din, v letu 1954 pa 8.221 din. Na enega dijaka gimnazije je prišlo v letu 1953 7.543 din, v letu 1954 pa 11.641 din. Na enega vajenca je odpadlo v letu 1953 8.685 din, v letu 1954 pa 13.565 din. Posamezni gojenec v naših vzgojalnišnih je obremenjeval proračun v letu 1953 s 67.676 din, v letu 1954 pa s 123.750 din.

Investicijski izdatki: V letu 1953 smo uporabili za adaptacije 22,884.145 din, za novogradnje 59,230.287 din, za opremo 2,611.800 din in za načrte 1,284.841 din. Za učila v letu 1953 ni bilo predvidenih denarnih sredstev.

V letu 1954 je bilo porabljenih za adaptacije 25,169.017 din, za novogradnje 138,135.325 din, za opremo 5,079.854 din, za načrte 1,478.888 din in posebej še za učila 4,084.855 din. Skupnih investicijskih izdatkov je bilo v letu 1953 86,010.873 din, v letu 1954 pa 173,947.939 din. Razlika napram letu 1953 znaša 87,937.066 din. Investicijski izdatki so se torej zvišali za več kot 100%. Iz navedenih primerjav je razvidno kolikšno skrb posveča Okrajni ljudski odbor našemu šolstvu. To skrb razodeva tudi razmerje investicijskih izdatkov za prosveto proti celokupnim investicijskim izdatkom Okrajnega ljudskega odbora. V letu 1953 je bila prosveta udeležena pri vseh investicijah Okrajnega ljudskega odbora s 37,4%, v letu 1954 pa s 35,2%.

Po zadnji vojni smo imeli v okraju ogromno število porušeni in bolj ali manj hudo poškodovanih šolskih zgradb. Pravečini šol je bil uničen tudi šolski inventar, oprema, učila, knjižnice, vrtno ograje in opustošeni in zanemarjeni šolski vrtovi. Vsa leta po vojni smo mnogo popravljali in nabavljali, zadnja leta pa tudi mnogo gradili. Kljub vsemu temu so potrebe še vedno znatne. V osnovnih šolah pa tudi v gimnazijah še vedno primanjkuje učil, sodobnih tabel, omar za knjižnice in učila in drugega šolskega inventarja, kar gotovo neugodno vpliva na razpoložljivost učencev in učiteljsva in vpliva na kvaliteto šolskega dela. Nujno bi bilo treba zgraditi nova šolska poslopja za osnovne šole v Čašnjah, Zlatem polju, Brezovici, Ihanu, Tunjicah,

Kamniku, Smartnem v Tuhinju, Rakitni, Blagovici, Pijavi gorici, Mengšu, Stangi, Sentvidu in Vodica. Vse šole bi potrebovale delavnice za ročna dela, vsaj večje šole pa bi morale imeti tudi telovadnice. Večina šol potrebuje tudi nove vrtno ograje. Nova gimnazijska poslopja bi bila potrebna na Vrhniki, v Sentvidu, Ivančni gorici, Medvodah, Mengšu, Logatcu, in na Brdu.

V letu 1954 so bile izročene svojemu namenu nove šolske zgradbe v Dolu, v Hrastovem dolu, na Ilovi gori, v Komendi, in na Vrhu Treh kraljev. V gradnji so šolska poslopja na Vačah, Ožboltu, Krki, Šmarju in Katarini, v teku pa so priprave za gradnjo novega gimnazijskega poslopja na Vrhniki.

ŠTIPENDIJE

S 1. septembrom 1954 je okrajni svet za prosveto in kulturo prevzel skrb za podeljevanje štipendij. Pri Svetu je bila imenovana komisija za podeljevanje štipendij, ki je najprej pregledala dosedanj način podeljevanja štipendij in pri tem ugotovila vrsto pomanjkljivosti v politiki štipendiranja. Ugotovila je, da je prejemale štipendije večje število dijakov, ki do tega niso bili upravičeni niti iz socialnih niti iz političnih razlogov. Ugotovila je tudi, da večje število otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja sploh ni bilo deležno štipendij. Krivdo za tako nesmotno politiko štipendiranja in za tak odnos do otrok padlih borcev nosijo vsekakor občinski ljudski odbori, pa tudi občinske organizacije ZB, ki so imele slabo evidenco in so predlagale štipendiranje večkrat brez prave moralne, socialne in politične presoje. Po teh ugotovitvah je komisija izvršila revizijo vseh štipendij. Da bi dosegli enoten način podeljevanja štipendij in enotno presojo kakor tudi pravi politični smoter, so bile pri vseh občinskih ljudskih odborih formirane komisije za podeljevanje štipendij. Komisije so sestavljene iz predstavnikov političnih organizacij, ZB, ZVVI in Društva prijateljev mladine.

Okrajna komisija za podeljevanje štipendij podeljuje štipendije prvenstveno: 1. obojestranskim in enostranskim sirotam padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, 2. otrokom partizanskih staršev, ki so socialno ogroženi in otrokom progresivnih in naših stvarnosti predanih prosilcem. Ostalih prošelj pa komisija ne rešuje, ker ne spadajo v kompetenco politike štipendiranja, pač pa jih odstopa v rešitev občinskim ljudskim odborom, ki naj jih po njihovi utemeljenosti in po svoji presoji rešujejo kot prošnje za socialno pomoč.

Pri podeljevanju štipendij upošteva komisija socialno poreklo, premoženjsko stanje, število družinskih članov, politično oceno (sodelovanje v NOB, držanje med vojno in po vojni, ter aktivnost v družbenem in političnem življenju) ter končno tudi učne uspehe prosilca. Od 1. septembra dalje je Okrajna komisija podelila štipendije 15 učencem osnovnih šol, 234 dijakom nižjih gimnazij, 30 dijakom višjih gimnazij, 70 gojencem srednjih strokovnih šol, 25 dijakom učiteljske, 19 študentom na Univerzi in 160 vajencem. Vseh štipendirancev

je 558. Do konca proračunskega leta 1954, je bilo v ta namen izplačanih 4,182.100 din, v mesecu januarju 1955 1,124.800 din, v februarju pa 1,637.000 din. Povečanje izdatkov v februarju gre na račun znatnega zvišanja oskrbovalnin v dijaških domovih.

Pri navedenih izdatkih niso vračunani zneski za nakup obleke in obutve za popolne sirote. Ti izdatki bodo znašali okoli 3,000.000 din.

DIJAŠKI IN VZGOJNI DOMOVI

1. Dijaški domovi: v našem okraju so dijaški domovi v Kamniku, Dol. Logatcu in Stični. V njih je 212 gojenecv in gojenk, od teh 108 t.j. 51% eno in dva stranskih sirot, otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. Te sirote prejema jo od okraja štipendijo skoro za celotno kritje oskrbovalnine. Poleg tega je Okrajni ljudski odbor podelil dijaškim domovom v letu 1953-54 subvencij 882.507 din, v šolskem letu 1954-55 pa 856.000 din.

Najslabše prostore in opremo ima dijaški dom v Stični. Treba bo misliti na gradnjo novega doma v Stični oziroma v Kamniku. V Dol. Logatcu bo treba zgraditi pri sedanjem poslopju za dijake še posebno gradbo za dijakinje. V Kamniku bo treba zgraditi kuhinjo, jedilnico in shrambo.

2. Vzgojni domovi: a) Deško vzgojalnišče v Gor. Logatcu, ki smo ga prevzeli v letu 1954, ko se je po nešteti selitvah preselilo iz Bele Krajine v Gor. Logatec, ima 74 gojencev, od teh 54 (73%) eno in dvostranskih sirot. Gojenci se v domu mizarske, čevljarške in krojaške obrti.

b) Dekliško vzgojalnišče v Višnji gori ima 45 gojenk, od teh 34 ali 75% eno in dvostranskih sirot.

Obe vzgojalnišči bi morali biti republiška zavoda, ker so v njih gojenci iz vse Slovenije. Okrajni ljudski odbor že dve leti opozarja, da je v obeh zavodih skrajno nezadovoljivo stanje in da je bila zlasti nepremišljena preselitev Deškega vzgojalnišča v sedanje grajsko poslopje v Gor. Logatcu, ki ne ustreza niti najosnovnejšim zdravstvenim in pedagoškim zahtevam. Poslopje je pretesno in zelo vlažno, delavnice pa so urejene v bivših hlevih. Zaradi hudega pomanjkanja kvalificiranih vzgojiteljev je bil SPK OLO prisiljen, da je namestil v zavod dva učiteljska abiturienta, ki gotovo nimata dovolj izkušenj, da bi mogla v takšni vzgojni ustanovi uspešno izvrševati vzgojno in učno delo. Vemo, da niti dobri vzgojni zavodi ne morejo nadomestiti zdrave družinske vzgoje, zato je tembolj potrebno, da bi nudili mladini v takih zavodih, posebno še ker je med njimi največ sirot, čimveč topline, kvalitetnega šolanja in najboljše vzgoje. Potrebni so izbrani pedagogi, pa tudi sodobno urejene in opremljene delavnice, da bi gojence lahko usposobili za poklice, v katerih bodo lahko postali moralno zdravi člani družbe.

Obe vzgojalnišči danes niti zdaleka nimata pogojev za uspešno delo. Posebno škodljivo je, da sprejemata še moralno pokvarjeno in celo psihično defektno mladino, ki običajno kvari vse težko dosežene vzgojne uspehe. Pri vzgoji je vsako polovičarstvo negativno, še prav

posebno pa kadar gre za vzgojo moralno ogrožene, zapuščene in vzgojno zanemarjene mladine.

Po naših osnovnih šolah v okraju je približno 350 manj nadarjenih, bolj ali manj oligofrenih otrok, ki ne morejo napredovati vzporedno z umsko normalno razvitimi otroki. Ti otroci v normalni osnovni šoli ne morejo pridobiti skoro nikakega znanja, poleg tega pa še ovirajo normalne otroke pri delu. Obiskovati bi morali posebne pomožne šole, katerih pa v našem okraju ni in za katere tudi nimamo kvalificiranega učnega kadra. Vsekakor je vprašanje otrok zelo pereče in ga bo treba resno reševati. Poleg defektne mladine je v okraju precej otrok, ki so sicer zdravi, a telesno zelo šibki. Za takšne učence bi bilo treba odpreti posebno šolo v klimatsko primernem kraju združeno z internatom.

3. Ostale ustanove: poleg dijaških in vzgojnih domov imamo v okraju še dom učencev brivsko-frizerske stroke v Mekinjah pri Kamniku, internat Ušnjarskega tehnikuma v Domžalah in Dom invalidne mladine v Kamniku. Te ustanove sprejemajo gojence v republiškem merilu. Naša okrajna ustanova je tudi internatsko urejena šola za sirote in žrtve fašističnega terorja v Podsmreki pri Višnji gori. V teh domovih so v splošnem dobro urejena razmerja, izvzemši Ušnjarski tehnikum, o katerem pa je že govorila o strokovnih šolah.

ODLOK

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica je na podlagi drugega odstavka 15. člena, 5. točke 64. člena in 108. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Ur. l. LRS, št. 19-89/1952) ter v zvezi z 90. členom uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o upravljanju stanovanjskih hiš (Ur. l. FLRJ, št. 29-344/1954), sprejel na XXIII. skupni seji obeh zborov OLO Ljubljana-okolica dne 12. februarja 1955 naslednji

O d l o k

o spremembi in dopolnitvi odloka o stanovanjski tarifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi (Uradni list LRS, št. 40-599/1954)

1. člen

Drugi odstavek 10. člena odloka o stanovanjski tarifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi se spremeni in se glasi:

»Lastniki hiš pa, ki niso vključeni v stanovanjsko skupnost, črpajo (70 odstotkov) razpoložljiva sredstva obstoječega sklada za vzdrževanje hiš po določbah odloka OLO Ljubljana-okolica o delitvi sklada za vzdrževanje hiš (Ur. l. LRS, št. 102/1953) najdalje do 1. aprila 1955. Po tem roku preidejo ostala sredstva dosedanjega sklada za vzdrževanje hiš v sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Predsednik OLO:
Miha Berčič, l. r.

ODLOK

N' podlagi drugega odstavka 15. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih in prvega odstavka V. Dela Tarife davka na

promet (Ur. l. FLRJ, št. 55-659/1954) je okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica na 23. skupni seji obeh zborov dne 12. februarja 1955 sprejel

O d l o k

o spremembi odloka o uvedbi okrajnih taks in prometnega davka

1. člen

V odloku o uvedbi okrajnih taks in prometnega davka (Ur. list LRS, št. 39-471/1953 in št. 15-243/1954) se v II. Delu: Tarifa po B. Prometni davek v tarifni št. 1 — prometni davek

od potrošnje alkoholnih pijač v gostinskih podjetjih in obratih, namesto davčna stopnja »5 odstotkov« vstavi davčna stopnja »10 odstotkov« in se doda novi odstavek, ki se glasi:

»Prometni davek po stopnji 10 odstotkov se plača od 1. januarja 1955.«

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1955.

Predsednik OLO:
Miha Berčič, l. r.

OBČINSKIM LJUDSKIM ODBOROM

Do 8. oktobra 1954 so morale gospodarske organizacije, ki se bavijo s prometom semenskega blaga, prilagoditi svoje poslovanje določbam zakona o prometu s semenskim blagom (Ur. l. FLRJ št. 27-305-54). Državni sekretariat za gospodarstvo LRS bo po organih semenske kontrole pri Kmetijskem inštitutu in okrajnih semenskih inšpektorjih nadzoroval izvrševanje določb tega zakona že v tem mesecu. Za ugotovljene prekrške bodo gospodarske organizacije, zavodi ali tudi posamezni uslužbenci kaznovani (glej IV. poglavje zakona). Kazni so zelo visoke, zato priporočamo gospodarskim organizacijam, naj čimprej seznanijo z določili zakona celoten kolektiv.

S prometom semenskega blaga se smejo ukvarjati tudi individualni proizvajalci, če dajo v promet semensko blago lastnega pridelka. Kontrola bo zajela tudi njihovo semensko blago, zato jih opozorite potom zadržati, da smejo prodajati samo zdravo seme, ki ustreza kakovosti (da je čisto, brez primesi, ene vrste — sorte in dobro kalivo).

Vse prizadete še posebej opozarjamo na naslednja določila zakona: Cl. 7: Predno gospodarske organizacije in zavodi dajo v promet semensko blago, si morajo preskrbeti od pooblaščenega zavoda za preizkušnje potrdilo, da je blago zdravo in da ustreza predpisani kakovosti in drugim pogojem, ki jih določa ta zakon. Pooblaščenca ustanova za preizkušnje kmetijskih semen je v Sloveniji laboratorij za semensko kontrolo pri Kmetijskem inštitutu v Ljubljani (Hacquetova ul. 2), za preizkušnje gozdnih semen pa gozdarski inštitut v Ljubljani (odlok Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS). Interesenti, ki potrebujejo potrdilo o uporabi vrednosti semen, pošljejo Kmetijskemu inštitutu »Prijava semen za analizo« kolkovano s kolekom za 30.— din in priložijo kolek za 30.— din in odgovor. V prijavo vpišejo: vrsto, sorto, količino in izvor semen za katera želijo imeti potrdilo. Od vsake partije že očistenega semena, ki ga prijavljajo v analizo, pošljejo povprečen vzorec (drobnih semen 2—5—10—

20—30 gr. debelejših 50—100 gr. žit 1 kg). Potrdilo o kakovosti semena velja 8 mesecev, po preteku te dobe prijavo neprodano seme ponovno v analizo. Individualni proizvajalci smejo prodajati seme lastne proizvodnje brez potrdila o kakovosti; ako žele, se potrdilo izda tudi njim po istem postopku.

Za semena, ki so nabavljena pri specializiranih trgovskih podjetjih (kot n. pr. pri Semennari) preskrbi potrdilo dobavitelj (v tem primeru Semennarna).

Cl. 8. Lucerne, detelje, lana, konoplje, trav, sem. mešanice pripravijo za odpremo gospodarske organizacije in ustanove v nepoškodovane vreče ter pošljejo »Prijava za analizo«. Na osnovi prijave odvzamejo organi semenske kontrole povprečne vzorce in vreče za plombiranje.

Isti predpis se nanaša tudi na individualne proizvajalce, kadar dajo v promet sortno ali selekcijsko semensko blago (n. pr. priznana seme jarega ovsa sorte »Flemingstreu«, uvoženo lani iz Avstrije kot sortno seme).

Cl. 9: Seme mora biti pakirano in vsak zavoj (vsaka vreča) natančno označen s sledenimi podatki na kartonski etiketi: naslov podjetja, ki seme dobavlja, vrsta in sorta in količina semen v zavoju ter event. podatki o razkazovanju (datum razkazovanja, vrsta razkazila). Pri priznanih semnih se navede tudi priznani razred in izvor semena (naslov pridelovalca). Etiketa z istimi podatki mora biti tudi v zavoju.

Cl. 10: Gospodarske organizacije, ki se ne bavijo izključno s prometom semenskega blaga (n. pr. trgovina KZ in podobne, smejo prodajati seme samo na drobno in v originalnih zavojih specializiranih trgovskih semenskih podjetij (n. pr. Semennarne) ali podjetij, ki so blago pridelala.

Cl. 20: Organi železniškega, pomorskega, rečnega, zračnega in cestnega prometa ne smejo sprejemati v odpravo semen, blaga, ki je namenjen za izvoz, če zanj ni potrdila o kakovosti.

Naechnik tajništva za gospodarstvo ing. Leon Skaberne l. r.

NAVODILO ZA POBIRANJE PROMETNEGA DAVKA OD LESA

V »Biltenu« št. 1-55 z dne 15. jan. 1955 OLO Ljubljana okolica so objavljena obširna navodila za uporabo nove tarife o prometnem davku, ki je bila objavljena v Uradnem listu FLRJ, št. 55-54, uporabljati pa se je

začela s 1. jan. 1955.

Izdajo teh navodil je narekovala nujnost predvsem zaradi tega, ker v novi tarifi o prometnem davku ni določil o davčni obvezi za večji del privatne obrtniške dejavnosti.

Svoj namen je hitra objava teh navodil dosegla s tem, da se je pričelo čimprej s pobiranjem okrajnega prometnega davka po tar. št. 89 dela A lanskoletna tarife, dokler ne izide okrajna tarifa o prometnem davku, ki jo bo izdal OLO. S tem je zaščiten nemoten dotok okrajnih proračunskih dohodkov, ki bi ga bilo sicer težko nadomestiti.

Ker pa ob času objave teh navodil, še niso bili razčišteni vsi problemi nove tarife, se je pokazala potreba, da se 9., 12. in 13. odstavek navodil deloma dopolni, deloma izpremeni v naslednjem:

Tarifne št. 1 — 101, kolikor jih ima nova tarifa prometnega davka, veljajo za vse davčne zavezance, ne glede na sektor, ki mu pripada davčni zavezanec (torej tudi za zasebni gospodarski sektor), kakor je to že v 5. odstavku cit. navodil poudarjeno.

Iz tega sledi, da velja za rezan les sedaj tar. št. 50 in 51 dela A nove tarife za vse sektorje gospodarske dejavnosti v celoti. S tar. št. 50 so sedaj nadomeščeni predpisi tar. št. 89 dela A tarife, ki se sedaj v ostalem časno še uporablja za zasebni gospodarski sektor in sicer za občinski prometni davek.

Od 1. jan. 1955 dalje se potemtakem za rezan les uporabljajo samo novi davčni predpisi in ne več predpisi, ki so veljali za zasebnike v preteklem letu. 10% prometnemu davku je torej zavezan rezan les listavcev na vseh žagah, bodisi državnih, združnih ali zasebnih — tar. št. 50 dela A tarife. Resonančni les in les ostalih iglavcev (razen jelke in smreke), bor, mecesen — je zavezan prometnemu davku po stopnji 25% od vrednosti lesa, kjerkoli se reže, dočim se les jelke in smreke obdavčuje po tabelarnih procentih od vrednosti 15.000 din navzgor, za m' lesa, skladno s tar. št. 51 dela A tarife o prometnem davku. Rezan les jelke in smreke pa je do te cene davka prost pri vseh proizvajalcih, ne glede na sektor, ki mu žaga pripada.

Nobenih drugih oprostitev za rezan les od 1. I. 1955 ni. Oprostitev za rezan les, ki se izreže iz hlodovine last članov KZ, kmetov, delavcev in nameščenec iz toč. 7 pripomb k tar. št. 89 dela A tarife ne velja več, kakor tudi ne velja ta tar. št. za rezan les. Ostale oprostitev te pripombe, ki se nanašajo na druge proizvode in storitve, pa so še v veljavi.

S tem je odveč potreba po izdajanju potrdil o davčni oprostivosti rezanega lesa komurkoli in naj se njih izdaja takoj ustavi. Potrdila, ki so bila izdana v letošnjem letu, pa še les ni izročen stranki, so prav tako brez veljave, po možnosti pa jih umaknite, oziroma razveljavite, ker za njih veljavnost ni zakonite podlage.

Bistvena izprememba z novo tarifo je nastala tudi v panogi 313 časne nomenklature zvezne planske komisije iz leta 1948 — eksploatacija gozdov.

Po 2. točki pripomb k tar. št. 100 A tarife o prometnem davku se ne plača prometni davek od jamskega, celuloznega in taninskega lesa samo takrat ne, če ga rudniki in tovarne za celulozo oziroma za tanine odkupujejo neposredno od proizvajalcev t. j. kmetov. Vsi ostali, ki bi odkupovali tu navedene

vrste lesa morajo plačati prometni davek po veljavni tarifi (Ur. l. LRS, št. 10-54).

Naknadno pojasnilo Drž. sekretariata za gospodarstvo LRS št. IV-272-55 M/O z dne 26. I. 1955 glede jamskega celuloznega in taninskega lesa pa se glasi:

»Na podlagi določb pripombe 2 k tarifi št. 100 dela A tarife prometnega davka (Ur. l. FLRJ, št. 55/54) od jamskega celuloznega in taninskega lesa ni potrebno plačati prometnega davka, kadar omenjene gozdne proizvode nabavljajo neposredno od proizvajalcev in to: rudniki — jamski les, tovarne celuloze — celulozni les ter tovarne tanina (strojil) — taninski les.«

V zvezi z navedenim pojasnjenjem:

1. Zadržna gospodarska podjetja, ki v imenu rudnikov oziroma tovarn celuloze in tanina zbirajo v svojem okolišču jamski, celulozni in taninski les kot njihov komisinar, ne plačajo prometnega davka od teh sortimentov.

2. Rudniki oziroma tovarne naj z združnimi gospodarskimi podjetji sklenejo pisne pogodbe o zbiranju odnosno odkupovanju gozdnih sortimentov za njihov račun.

3. Zadržna gospodarska poslojpa so dolžna o zbranih količinah voditi posebno evidenco, iz katere bodo razvidne zbrane in odpremljene količine teh gozdnih sortimentov posameznim rudnikom oziroma tovarnam.

V primerih, kadar zadržna gospodarska podjetja odkupujejo jamski, celulozni ali taninski les oziroma drva za svoj račun ali pa, da omenjene gozdne sortimente odkupujejo izven svojega okoliša, so dolžne prometni davek obračunati in plačati po ustrezni stopnji prometnega davka.

Ljudske odbore občin prosimo, da o tem obvestijo zainteresirana zadržna gospodarska podjetja ter ravnajo v skladu z gornjimi pojasnili.

Finančna uprava
OLO Ljubljana-okolica

OBJAVA

Okrajna volilna komisija Ljubljana okolica na podlagi 91. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odloku odbornikov ljudskih odborov po ugotovitvi volilnih izidov pri nadomestnih volitvah v Občinski ljudski odbor Brezovica, ki so bile dne 13. februarja 1955 v volilni enoti št. 2

objavlja

volilne izide:

V volilni enoti št. 2, ki je volila enega odbornika sta bila dva kandidata:

Serše Ivan, delavec, Lukovica št. 35,

Urbančič Rado, kmet, Lukovica št. 12.

Kandidat Serše Ivan je dobil 36 glasov.

Kandidat Urbančič Rado pa je dobil 23 glasov.

Neveljavnost so bile 3 glasovnice.

Za odbornika je bil izvoljen v volilni enoti št. 2 Serše Ivan, delavec, Lukovica št. 35.

Ta objava se pošilja Občinskemu ljudskemu odboru Brezovica z naročilom, da objavi volilne izide na svoji razglasni deski in na krajevno običajen način v 2. volilni enoti.

Namestnik predsednika okrajne volilne komisije: Jože Podboj, l. r.